

Nemčija bo zamenjala trgovske ladje za ruske podmornice?

Vse nemške sile bodo prešle v napad prej preden bi se začelo prevažati orožje iz Amerike v Francijo in Anglijo

Pariz, 31. okt. o. Radio poroča, da se Nemčija resno pripravlja za napad na Anglijo. Poročila, katere priobčjujejo londonski in pariški listi, zatrjujejo, da namerava kancler Hitler izvesti veliko ofenzivo v zraku in na morju nad Anglijo, še predno bodo mogle Anglija in Francija uvažati vojni material iz Amerike. Ker pa se Nemčija zaveda, da bo ta izglasovan nevtralnostni zakon v Ameriki koristil samo tem dvema državam, bo Nemčija storila vse mogoče, samo da razbije pomorsko blokado ter tako prisili Francijo in Anglijo na pogajanja za mir. Na kakšen način naj bi Nemčija izvedla napad, in kako naj Nemčija dobi premoč ali vsaj prosto pot na morju, ugibljuje na več načinov. Eden teh načinov naj bi bil, da namerava Nemčija odstopiti Sovjetski Rusiji svoje trgovske ladje, v zameno pa bi dobila od Rusije podmornice, s katerimi bo poskušala potopiti sleherno ladjo, ki bi prevažala ameriško orožje v Francijo ali Anglijo.

Po drugi strani pa namerava Nemčija izvesti silne napade iz zraka na angleška pristanišča in industrijska središča ter tako uničiti vsaj deloma angleško vojno industrijo. Anglija in Francija pa se zavedata te nevarnosti in bosta ukrenili vse potrebno, da se ta napad prepreči.

„Anglija dobi vedno zadnjo bitko“

Pariz, 31. oktobra. AA. (Havas.) General Spears, predsednik angleško-francoske skupine britanskega parlamenta je snoči govoril po radiu. Med drugim je dejal: »Mi, člani francosko-britanske skupine britanskega parlamenta, smo zastopniki Velike Britanije, to je velikanstva naroda, zastopniki neskončne ravnine in prostornih planin in nešteti morij. Vse to vam jasno pove, da lahko popolnoma računate z nami, kakor tudi mi računamo z vami, da lahko mi in vi živimo kot svobodni ljudje in da nas zato nikoli ne morejo premagati. Velika Britanija ima staro navado, o kateri ste gotovo tudi vi slišali, da v vojni izvojuje eno samo zmago, namreč poslednjo. Ta naša skupina je hotela tako manifestirati solidarnost z vami. Prej je bilo več parlamentarnih skupin za prijateljstvo s Francijo. Zdaj so se vse združile v našo skupino. Dalje smo sklenili, da bodi predsednik francoske skupine Yvon Delbos skupni predsednik vas in nas. To ni samo znamenje naše združenosti, ampak je tudi simbol civilizacije zahodnih demokracij, ki lahko obstanejo samo tedaj, če se popolnoma zedinijo.«

Spears je dalje rekel, da so britanski parlamentarji dobili veličastne vtise na fronti, ki so si jo ogledali. Tako rekoč očitovsko poveljstvo na

fronti je napravilo na nas globok vtis. Imate poveljnike, ki lahko vanje polagate najlepše upe, kakor jih polagamo tudi mi. Prepričan sem, da sovražnik ne samo ne bo mogel preko nas, temveč da bo krvel za to vojno in bo po zaslugi zveze svobodnih narodov na koncu kaznovan.

Le letalstvo deluje

London, 31. okt. AA. Reuter: Letalsko ministertvo sporoča, da sta včeraj dve britanski letali izvedli obsežne ogleda nad letališči v Severni Nemčiji. Poročilo pravi dalje, da sta oba letalca kljub slabemu vremenu zbrala važne podatke in fotografirala več važnih objektov.

Ameriški poslanski dom bo še ta teden izglasoval ukinitve prepovedi izvoza orožja

Washington, 31. oktobra. AA. (Havas.) Odbor za poslovnik reprezentančne zbornice je sprejel predlog, da bo nevtralnostna debata danes in jutri. Glasovanje bo najbrž v četrtek ali najpozneje v petek dopoldne. Republikanski zastopnik Newyorke je nastopil proti temu sklepu, toda člani tega odbora so vztrajali pri svojem.

Zavezniki so se zavarovali proti vsem presenečenjem

V Angliji mirno čakajo na udar, ki ga namerja na Anglijo Nemčija

London, 31. okt. Britanski listi točno ponatiskujejo glase iz Berlina, ki jih dobe preko nevtralnih držav, glasove o tem, da bo Velika Britanija v kratkem žrtve silnega napada na kopnem in na morju. Toda javnost se ne vznemirja zaradi teh vesti, ker je njih cilj popolnoma jasn. V teh glasovih vidi javnost samo drugo epizodo živčne vojne. Pri tem pa ni odveč omeniti najvažnejše misli v zvezi z nemškimi načrti. Te možnosti bi bile:

1. Velikanska letalska ofenziva proti britanskim pristaniščem in industrijskim središčem. S tem računajo že od začetka vojne in je na Angleškem ukrenjeno vse potrebno, da se to prepreči. Bitanski krogi so že poudarili svoje priprave, da bi vsak tak napad stal sovražnika velikanske izgube letal, ne upoštevaje posledic, ki bi nastale zaradi protinapada britanskih vojaških letal na nemške vojaške cilje.

2. Obnova vojne proti vojnim in trgovskim ladjam v večjem obsegu. V zvezi s tem poudarjajo, da se je podmorniška vojna proti britanskim ladjam izjalovila. Znan je primer sovražnega letalskega napada na spremljevalne ladje, napada, ki je pomenil velik neuspeh za napadalca. Sicer se pa še pričakuje poročilo o boju med britanskimi letali in nemškimi »žepniki« križarkami, ki križarijo po Atlantiku.

3. Kombinirana ofenziva na zahodni fronti z velikimi kopenskimi silami. V zvezi s tem nihče izgublja izpred oči možnosti puščanja Maginotove črte ob strani z napadom čez Švic, Belgijo ali Holandsko, spričo znane vrednosti nemških poroštov. Toda namesto odgovora na to možnost poudarjajo tu, da je dolgo zatišje pri operacijah na zahodni fronti omogočilo zaveznikom, prepeljati velikanske rezerve in omogočiti načrte za vse morebitnosti.

Samo načelen sklep, ne pa še načrt o preselitvi Nemcev iz jugovzhodne Evrope

Berlin, 31. oktobra. o. Ko je kancler Hitler v svojem poslednjem govoru pred državnim zborom sporočil svoj načrt o preselitvi vseh nemških manjšin iz inozemstva, ni nihče mogel misliti, da bodo že deset dni pozneje pričele prihajati prve ladje z Nemci, ki se selijo iz baltičskih držav. To se je res zgodilo tako hitro, da je ves svet ostrmel in ni mogel odrediti priznanja izvrstni nemški organizaciji.

Baltiški Nemci, ki so bili 700 let predstraža nemstva na Baltiku, pa v vseh teh letih niso niti enkrat mejili na svojo domovino, se zdaj vračajo domov in preživljajo, kakor pravijo tu, »revolucijo svojega zasebnega življenja«. Njihov rojak Alfred Rosenberg jim je v »Völkischer Beobachter« napisal med drugim tudi naslednje vrstice: »V vseh njih je vladala tuga in bol, ki so zapuščali zemljo svojih očetov, ko so svoje domove prepuščali drugim, ko so se pred njihovimi očmi izgubljali na obzorju zvoniki Rige in Revala. Vendar občutili so duševno olajšanje. Težka je bila njihova usoda, ko so bili stoletja državopolitično pod upravo tujcev. Ko se ozirajo na svojo sijajno in plodno preteklost, lahko s ponosom ugotovijo, da se ne vračajo praznih rok v svojo staro domovino. Baltičski Nemci so izgubili svoje prebivališče, toda našli so svojo domovino.«

Baltiške Nemce in Nemce iz Južne Tirolske bodo naselili v nekaterih bivših poljskih pokrajinah, iz katerih se je po nemških trditvah v zadnjih 20 letih izselilo 700.000 Nemcev, ki so si ustvarili novo eksistenco v rajhu. Tam bo po nemškem mnenju prostora dovolj tudi še za Nemce, ki jih nameravajo preseliti iz drugih držav.

Evropsko javnost pa zanima, ali se bo preseljevanje nemških manjšin tudi nadaljevalo s tako naglico, kakor se je začelo. Po izjavi z mero-dajnega mesta Nemci iz prekomorskih držav ne pridejo v poštev za preseljevanje. Gre torej samo za Evropo in tu spet prihajajo na prvem mestu v poštev tri države na jugovzhodu Evrope, v katerih je nemška manjšina relativno največja. Te tri države so: Rumunija, Jugoslavija in Madžarska. Glede teh treh držav je v načelu že sprejet sklep o preselitvi nemških manjšin v rajh, toda ni še nobenega načrta, po katerem naj bi se preseljevanje izvršilo. Kakor menijo v Berlinu, bo poteklo gotovo še 50 do 100 let, preden se bo končevalno rešilo vprašanje preselitve Nemcev iz jugovzhodnih držav. Razlogov, ki so nemško vlado privedli do sklepa, po katerem odlaga vprašanje preselitve Nemcev iz jugovzhodnih držav na poznejše čase, je več. V Berlinu se ta preselitev še ne smatra za nujno potrebo, ker so nemške manjšine živele stoletja pod ugodnimi življenj-

skimi pogoji, ki so omogočili njihov kulturni in gospodarski razvoj, in niso nikdar bile povod za kašna nesoglasja med nemško vlado in vladami jugovzhodnih držav. Znano pa je tudi, da ravno v Rumuniji, Jugoslaviji in Madžarski žive znatno večje manjšine, kakor pa v baltičskih in drugih državah, vsaj relativno vzeto. In zaradi tega se pojavlja vprašanje, kam s temi stotisoči Nemcev, ko je rajh sam prenaseljen in tudi v okupiranih poljskih pokrajinah ne bo prostora za več kakor milijon naseljenecv. Vse to so vzroki, zaradi katerih nemška vlada odlaga vprašanje preselitve Nemcev iz jugovzhodnih držav v bodoča desetletja.

Finska se trdovratno brani sovjetskih zahtev

Helsinki, 31. okt. Včeraj popoldne se je finska vlada še vedno posvetovala z voditelji raznih političnih strank o sovjetskih zahtevah. Ob 17 je vlada preučila navodila, ki jih je zunanje ministertvo pripravilo za finsko zastopstvo, na čigar čelu je Paasikivi. Finska vlada še vedno vodi strogo zaupna posvetoovanja glede sovjetskih zahtev in se more sklepati, da je razlika med stališčem Sovjetske Rusije in Finske precej velika. Z ozirom na to je malo verjetno, da bi z uradne strani prišlo do izjav glede sovjetskih zahtev pred provizoričnim sporazumom med sovjetskim in finskim zastopstvom. Smatrajo za verjetno, da bo finsko zastopstvo odpotovalo v Moskvo danes

Vlada bo dovršila delo za ureditev kmečkih dolgov

Belgrad, 31. oktobra. Kmetijski minister dr. Čubrilović je včeraj sprejel poročevalce listov in jim povedal, da je izdelal nov načrt za ureditev kmečkih dolgov.

Minister je izjavil, da se je v tej stvari ravnal po določenem sistemu. Razdelil je kmetijske dolgeve v dve skupini. V prvi skupini so tisti kmetje, katerih dolgi so že naenajst temelje njihove skromne proizvodnje, v drugi pa premožnejši kmetje, ki bi jim bilo z razdolžitvijo možno izravnati svojo proizvodnjo s plačilno močjo, ne da bi zrahljali svoje kmetško gospodarstvo. Statistično je dognano, da znaša število malih kmetov in ma-

liih posestnikov, ki dolgujejo do 50.000 din, 715.847, njihov dolg pa 2.189.289.455 din. Število dolžnikov, ki so dolžni več kot 50.000 din, t. j. srednjih in premožnejših kmetov, znaša 16.338, njihovi dolgi pa 606.879.938 din. Ta delovni sistem jasno kaže, kaj je treba ukreniti za razdolžitve kmetov in kako. Prepričani smo, da bo postopek za ureditev kmečkih dolgov do 50.000 din uredil tako, da bomo najprej zavarovali kmetško kreditno zadružništvo, v drugi vrsti pa male vlagalce, tako da bi zares lahko govorili o družabni pravičnosti, kajti po eni strani bomo malega kmeta razdolžili, po drugi strani moramo pa gledati, da poskrbimo za malega vlagalca v zadruži in zunaj nje.

liih posestnikov, ki dolgujejo do 50.000 din, 715.847, njihov dolg pa 2.189.289.455 din. Število dolžnikov, ki so dolžni več kot 50.000 din, t. j. srednjih in premožnejših kmetov, znaša 16.338, njihovi dolgi pa 606.879.938 din. Ta delovni sistem jasno kaže, kaj je treba ukreniti za razdolžitve kmetov in kako. Prepričani smo, da bo postopek za ureditev kmečkih dolgov do 50.000 din uredil tako, da bomo najprej zavarovali kmetško kreditno zadružništvo, v drugi vrsti pa male vlagalce, tako da bi zares lahko govorili o družabni pravičnosti, kajti po eni strani bomo malega kmeta razdolžili, po drugi strani moramo pa gledati, da poskrbimo za malega vlagalca v zadruži in zunaj nje.

Položnice

so priložene današnji številki. Cenjene naročnike prosimo, da jih po možnosti čim prej uporabijo za poravnavo tekoče in morda še zaostale naročnine.

Vesti 31. oktobra

Vilno so včeraj zasedle litvanske čete. Ker pa so ruski vojaki še bivali v vojašnicah, je morala litvanska vojska prvo noč prebiti na prostem. Po sporazumu, ki je bil med Litvo in Sovjetsko Rusijo podpisan v Kownu, pa se bo ruska vojska te dni umaknila čez mejo.

V zvezi z ukinitvijo prepovedi izvoza orožja iz Združenih držav je gotovo dvig delnic vseh industrijskih podjetij, ki lahko služijo za vojno industrijo. Menijo pa, da bo vlada določila poseben davek od dohodkov vojne industrije in bo s tem skušala izravnati izgube, ki jih imajo ostale tovarne zaradi vojne na evropski celini.

V London je prispel včeraj Muhamed Zafralah Kan, ki zastopa Indijo na konferenci dominionov v Londonu. Prispelo je tudi kanadsko odposlanstvo, katerega vodja je izjavil, da bo Kanada storila vse, da se vojna čimprej zmagovito konča v korist zaveznikov.

Novi sovjetski veleposlanik Smetanin je prispel v Tokio. Casnikarjem je le izjavil, da se bo trudil za izboljšanje odnosov med Japonsko in Rusijo, glede drugih najbolj važnih vprašanj tega razmerja ni hotel povedati ničesar.

Svedski opazovalci še ne računajo z veliko ofenzivo Nemčije na zahodu, ker preprečuje dež vsako večje delovanje. Pač pa menijo, da bo Nemčija ta čas zbrala vse svoje kopenske, pomorske in letalske sile, ki bo z njimi napadla Anglijo.

Nemške benecinske zaloge so po mnenju angleških strokovnjakov močno krčijo. Amerikanski pomorski in letalski strokovnjaki pa pravijo, da zadostujejo sedanje zaloge Nemčiji le za dva meseca vojne. Večino petroleja in bencina je dobivala Nemčija prej iz Amerike, Irana in Nizozemske Indije, kar je pa po blokadi nemogoče.

Podobno govore tudi o pomanjkanju aluminija v Nemčiji. Ta kovina je nujno potrebna za izdelovanje letal. Angleži so od začetka vojne zaplenili 15.000 ton aluminija namenjenega v Nemčijo. Lani je Nemčija uvozila iz tujine čez milijon ton boksita, sama pa je doma pridelala le 18.000 ton aluminija.

Odgovor na nemško trditev, da je Nemčija do sedaj izgubila v celem le tri podmornice, je dalo včeraj francosko vrhovno poveljstvo rekoč, da je samo francoska podmornica potopila več podmornic kolikor pa jih nemško uradno poročilo naštevajo. Poročilo pristavlja, da so Angleži potopili najmanj šestkrat toliko podmornic, kolikor jih za potopljene priznavajo Nemci.

Poseben odbor je bil ustanovljen v Berlinu pod vodstvom voditelja SS oddelkov Himmlerja. Odbor bo imel nalogo očistiti stranko vseh nezadovoljnih nergaških elementov.

Posebne poslovalnice so odprle na zahodnem borišču nemške banke. Zbirajo namreč prihranke nemških vojakov od plač, ki jih dobe. S tem hočejo povečati razpoložljiva sredstva, s katerimi se financirajo vojni izdatki.

Od začetka vojne pa do 25. oktobra so angleške ladje prijele 65 švedskih parnikov in ne 165, kakor trdijo nemška poročila. Od teh 65 ladij jih je bilo 43 takoj izpuščenih, le na osmih je bil tovor v celoti ali pa delno zaplenjen, ker je spadal v seznam tihotapskega blaga.

Angleško trgovsko brodogradnja je do 25. oktobra v celem izgubila zaradi podmorniške vojne 1% svoje tonaže.

Španski poslanik v Parizu Leequeriks se je včeraj vrnil v Pariz iz Madrida, kjer je imel posvete z zunanjim ministrom Bejbederom in gospodarskimi strokovnjaki.

Kdaj se bodo začela ameriško-japonska pogajanja, še ni nihče znanega. Japonski uradni krogi pravijo, da pri pogajanjih ne bodo odnehali od zahteve, da morajo velesile priznati dejansko stanje in priznati Japonski pravico, da uvede na Vzhodu nov red. Zato japonska vlada tudi ne namerava dovoliti svobodne plovbe po Biseri reki in Jankeu.

Več alarmov za napad sovražnih letal je bilo včeraj v severni in srednji Angliji. Med drugim pa je bil ta alarm dan tudi v London, toda že čez deset minut je nevarnost minila, ker so se angleška lovstva letala dvignila in prepodila sovražnika.

Združene države bodo zahtevale od sovjetske vlade odškodnino zaradi zadrževanja ladje »City of Flint«. Vsi politični krogi namreč trdijo, da Sovjetska Rusija ni ravnala v tem primeru tako kakor velevaljo nevtralnostni zakoni.

Predsednik španske falangistične Junte, notranji minister Sarano Sunerbo, bo imel danes zvečer ob 8 govor, ki ga vsa javnost napeto pričakuje. Računajo, da se bo minister v svojem govoru dotaknil stališča, ki ga španska država zavzema do posameznih evropskih držav in do vojne sploh.

Od Nemcev »poto«: novo angleško vojno ladjo »Are Royal« je srečal na odprtem morju neki danski parnik. Kapitan ladje, ki je to povedal doma, je s tem potrdil poročila angleške admiralitete, da je ladja »Are Royal« nepoškodovana in še zmeraj opravila svojo dolžnost v sestavi vojnih ladij, ki križarijo po Severnem morju.

Bivši japonski veleposlanik v Berlinu general Ošima se je poslovil od Nemčije in odpotoval na Japonsko. General Ošima je bil vnet zagovornik tesnega sodelovanja med Nemčijo, Italijo in Japonsko, ne samo v boju proti komunizmu, temveč tudi na političnem področju. Ko so se pa njegovi naporu sprično nemško-ruske prijateljske pogodbe izjalovile, je japonska vlada preusmerila svojo zunanjo politiko in odpoklicala poslanika v Berlinu in Rimu, ki nista svoji vladi mogla sporočiti ob pravem času prav ničesar o pripravah za nemško-sovjetsko prijateljsko pogodbo.

